

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	840 Lej
Fél évre	420 Lej
Negyed évre	210 Lej
Havonta	70 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Bizonyítvánnyal

a zsebében sok ezer növendek emberpalánta és életbe szökkenő ifju hagyja el az iskolák komor épületét. Apró számok osztályozzák a kis- és nagydiákokat kitünőre, jelesre, jóra és elégségesre. Nem minden diáköröm teljes. Sőt a jó diáké nem az. Hiába viszi haza zsebében a kitünők sorfalát, hiába a mosolygós dicséret, a bátorítás, amivel az osztályfőnöke utnak bocsátotta. Alig, hogy átlépi a szülői hajlék küszöbét, rideg valóságok rombolják szét a szép álmot, amely utközben kiködlött a kitünőkkel és jelesekkel megtűzdelt bizonyítványból. A gondboronálta szülői arc alig-alig húzódik mosolyra az örömmel, ambíciókkal és reményekkel teljes bizonyítványon és a meg-sóványodott anyai ajkakon szomorú, lemondó sóhaj rezdul.

Talán jobb lett volna, ha a kitünők helyett csupa elégtelent hozott volna haza a diák. Jobb lett volna, ha az iskolaéven át nem bujja szorgalmasan a könyvet, ha nem vigyáz tanárának minden szavára templomi áhitattal. Akkor most könnyen menne a dolog. De így, a kitünők álmokódén keresztül hogyan mondja meg a szülő gyermekének, hogy vége van, nincs tovább: abba kell hagyni a tanulást!? Ha lusta, semmiházi a diák, könnyű neki megmondani, hogy nem iskola kell neked, hanem díkics, olló, fűrészes vagy kalapács. Milyen nehéz, szívet-marcangoló feladat azonban, mikor az apa behívja magához a pihenni, örülni hazajött eminens diákokat és poklokat is megrázó férfisirással megmondja neki, hogy fiam, hiába volt minden szorgalom, tudás, tehetség. Nincs erő, nincs pénz a további taníttatásodra!

Milyen rettenetes lélekgyilkolás ez, amelyet a kenyérgondoktól megőszített szülő vérző szívvel saját magán és gyermekén elkövet. Mert kénytelen elkövetni, mert nincs anyagi ereje a jeles diák tovább képzésére. És hiába van meg az apai érvek legfenekén az a régi megnyugtatósi mód, hogy lám a Szabados meg a Sós sem járták végig az iskolát, a Feri bácsi irni-olvasni se tanult, mégis gazdagok, boldogok, tekintélyesek. Bizonyos, hogy maga a szülő sem hisz a vigasz igazságában, mikor kimondja a fia vagy lánya vigasztalására. De kimondja, mert a ninestelensége és tehetetlensége tudatában valami lecsittitót csak kell mondania az elszorodott gyermeknek, a kitünő kis diáknak, akinek meg kell indulnia a harcok utra, amely az életbe vezet...

Románia elutasított egy amerikai kölcsönt. — Márki Sándor meghalt. — Ledererné tagad, minden szava hazugság. — Harc az aradi piac körül. — A haldokló Pasics. — Megisméltődött a pusztító földrengés Amerikában. — Eladó az érminszei Ady-kuria.

Ujabb zavargások készülnek Kinában.

Newyorkból táviratozzák: A kínai külügyminiszterium öt követelést terjesztett a Samenben szekelő külföldi konzulátusokhoz. A követelések értelmében haladéktalanul bocsánatot kell kérniök, azután el kell utazniök, az idegen hadihajókat vissza kell rendelni, Samen átadják a kínai hatóságoknak és a megölt kínaiak családtagjai számára kártérítést fizetnek. Végül pedig a külföldi hadihajók parancsnokainak is bocsánatot kell kérniök a kínai hatóságoktól. Az angol és a francia főkonzulok felszólították az idegeneket, hogy azonnal utazzanak el Samenből, mert ujabb zavargások fenyegetnek. Hongkongban ma már csendesebb volt a hangulat és a bankokat újra kinyitották.

Szabadságra készülnek a miniszterek.

Bratlanu Vintila külföldi utja. — Nincs megogyezés Oroszországgal. — Az inzultált Pan Halipa ügye.

(Bucuresti, július 1.) Bratlanu Vintila pénzügyminiszter külföldi útjára most már véglegesen július végén utazik. Pénteken minisztertanács lesz, amelyen aktuális kérdéseket fognak elintézni és megállapítják az egyes miniszterek szabadságidejét.

Jovanovici tábornok, a tirsopolu román delegáció elnöke ma átvujtotta Duca külügyminiszternek a tárgyalásokról szóló jelentését, amelyet egyelőre bizalmasan kezelnek. A Lupta értesülése szerint a kormány visszautasítja az oroszoknak a személyforgalom megkönnyítésére vonatkozó javaslatát, mert ennek elfogadása lehetővé tenné az orosz ügynökök beözönlését, már pedig ez a javaslat nyilvánvalóan ezt a célt szolgálja. A kormány egyébként arra az álláspontra helyezkedett, hogy a román katonai bizottságnak nem volt más feladata, mint bizonyos határmenti incidensek rövid uton való megvizsgálása, vagyis rendőri funkció. Politikai kérdések megvitatására nem terjedt ki a bizottság hatásköre. Nem felel meg a valóságnak egyes körök ama állítása, hogy a kormány fel akarná mondani a határmenti vegyes bizottságok működésére vonatkozó meg-

egyezést, csupán a bizottságok hatáskörébe vágó ügyek intézését engedi meg.

A második hadtest katonai főügyésze befejezte a vizsgálatot Popescu főhadnagy, Pan Halipa inzultálója ügyében. A katonai ügyész szerint Popescu főhadnagy mint csendőrtiszt a belügyminiszter alá tartozik, ezért ügyében a polgári bíróság illetékes. Nincs kizárva, hogy Pan Halipa ellen eljárást fognak megindítani hatósági személy ellen elkövetett erőszak címén, mert a vizsgálat eredménye szerint a besszarábiai parasztpárti képviselő bűnös ebben.

Bizalom

az új görög kormányának.
Görögországban új alkotmány készül.

(Athén.) Pangalos kormánya ma bemutatkozott a kamarában. A kamara 185 szavazattal 14 ellenében bizalmat szavazott Pangalos tábornok kormányának és elfogadta a kormány javaslatait, amelyek ugyszólván teljesen megszüntetik a parlamentárizmust Görögországban. A parlamenti szünet alatt az új kabinet valóságos diktatori hatalommal fog kormányozni. Elhatározták, hogy Görögország számára új alkotmányt készítenek, amelyet egy harminctagu parlamenti bizottság dolgoz ki.

Iparosmenház Aradon.

Nagyszabású akció elaggott aradi iparosok felszegelyezésére.

(Saját tudósítónktól.) Három esztendővel ezelőtt néhány aradi iparos felvetette azt az eszmét, hogy nyomorbajutott öreg, munkaképtelen iparosok számára külön iparos menház építtessék, s ma már egész tábora az öntudatra ébredt iparosságnak áll a nemes ügy szolgálatában. Az építési alaphoz az első összeget a két iparosból jövedelme szolgáltatta, most azonban az aradi iparosság jelentős része siettetni akarja az eszme megvalósítását, s nagyszabású akció indult meg a menház mielőbbi létesítése érdekében. A nemes terv sürgős megvalósításáról az akció egyik vezető tagja a következő felvilágosítást adta: Az 1923. évi kemény tél — mint ismeretes — sok áldozatot követelt. A hajléktalanok, éhesen, betegesen színlődök — köztük négy elaggott, tönkrement iparos — tömegestől fagytak meg, pusztultak el pincékben, odukban. Ezek a megdöbbentő tragédiák ébresztették fel a lelkiismeretet, s több aradi iparos elhatározta, mozgalmat indít egy iparosmenház létesítésére. Ezt a célt szolgálta az első, meg az utána következő iparosbálak. Azonban egy menház létesítése és fenntartása nagy tőkét igényel. Ha ezt csupán az évről-évre megisméltődő iparosbálak jövedelméből akarnók összehozni, évtizedek múlva volna ez csak lehetséges, s ez idő alatt tehetetlenül kellene néznünk nyomorbajutott agg iparostársaink vergődését. Épen ezért elhatároztuk, hogy a meglevő alaptökére támaszkodva teljes erővel megindítjuk a taggyűjtést. Kellő számu tag jelentkezése esetén, nyomban megtartjuk az alakuló közgyűlést, s az alapszabályok jóváhagyása után megkezdjük az intenzív szervezkedést, hogy minél hamarabb célhoz érjünk: elaggott iparostársunknak biztosíthassuk a nyugodt megélhetést adó otthont, özvegyeiknek pedig nyugdíjat adhiassunk. Akciónkat csak most kezdtük meg, s már eddig is huszonkét ezerleies, a százat meghaladó ötszázleies alapító és szálus rendező tag írta alá a taggyűjtő-íveket. Reméljük, hogy két-három hónap alatt összegyűjtjük a ház és telek megvételéhez szükséges összegét. Ha ez megtörténik, akkor még a fentartás lehetőségét kell biztosítanunk, s akkor Arad iparosságának jóléti intézményei egy jelentős alkotással gyarapodnak. Bizunk benne, hogy ez a hatalmas akció Arad iparosságának megértő támogatásával fog találkozni.

Karambola Maroson

A gyors áradás tutajokat sodort el, amely végpusztulással fenyegette az aradi Neptun-fürdőt és a csónakházakat.

(Saj. tud.) Rövidesen hírt adtunk arról az izgalmas vízi katasztrófáról, amely tegnap délután történt Aradon, a Maroson. Délután három órakor történt, hogy az aradi téglagyár mellett a Maros partjához erősített tutajok a gyors áradás következtében elszabadultak és utjokban a Neptun-fürdőt, a motoresónak-házat és a Hellas evezős-egylet kikötőjét súlyosan megrongálták, a motoresónak-háznál történt karambol pedig egy embernek bal lábát három helyen is eltörte. Az elszabadult tutajokat pedig három óra után néhány percre vették észre a Neptun-fürdőben. A legreménytelenebb pánik tört ki, mert a hatalmas tutajok ellenállhatatlanul közeledtek a fürdő felé. A fürdő személyzete esolnakba ült és elébe evezett a tutajoknak, hogy megakadályozza a karambolt. Azonban ez lehetetlen volt. A hém-polygó hullámok nagy gyorsasággal sodorták az összekötött fenyőfákat a Neptun felé és megtörték az összeütközés. Hatalmas recsegés és ropogás hallatszott, amely szinte mennydörgésszerűen zúgott végig a Marosparton. Az első tutaj a tükörfürdő alá került, amelyet magasra emelt, majd amikor az ár kisodorta alóla, a part felé nyomta és a fürdőt tartó gerenda keresztül szakította a tükörfürdő deszkafalát. Az emberek rémülten és tehetetlenül nézték a rombolást. A tutaj ezután az uszodába ütközött, amely szintén megrongálódott. A többi tutajok szerencsére kikerültek a Neptun-fürdő épületeit.

A rombolást okozó tutaj tovább folytatta útját a Maros evezős-egylet felé. Szerencsére azonban a vízi építményeket kikerülte. A Czeiler-féle motoresónakház irányába sodorták a hullámok a tutajt. Ekkor már igen sokan összeszaladtak s tanúi voltak az izgalmas látványnak. A csónakház menthetetlennek látszott. Többen a csigához siettek, hogy azzal a part felé huzzák az építményt, de a kísérlet sikertelen maradt, mert az összeütközés megtörtént, mielőtt a csiga láncát teljesen kioldották volna. A csónakházategyideig magával sodorta a tutaj, amíg a parthoz erősítő láncok megfeszültek. Egyik ilyen lánc mellett állott Peruci János gyulai illetőségű ember. A láncot egy farúddal erősítették a földre, hogy a csigáról le ne csavaredjon. A lánc azonban annyira megfeszült, hogy a rud kiugrott és olyan erővel hant Perucira, hogy a szerencsétlent mintegy öt méterre dobta el. Eszméletlenül maradt a helyszínen.

Mózes István részösítette első segélyben, aki bekötözte sebeit. A mentők csakhamar megérkeztek, a szerencsétlen embert a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a bal alsó lábszára három helyen eltört.

A tutajt a csónakháztól tovább vitte az ár a Hellas csónakkikötője felé. A Hellas ott lévő tagjai mindent elkövettek, hogy az összeütközést megakadályozzák. azon-

ban minden hasztalan volt. A tutaj elszakította a kikötőt és magával vitte a csónakokkal együtt. Összesen öt tutaj szabadult el a téglagyárnál és mind az öt beleütközött a várhid pillérébe, ahol a hatalmas fenyőgerendák darabokra szakadtak. A helyszínrre kiszállott rendőri bizottság megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségét kit terhel a felelősség.

Leleplezett kommunista összeesküvések

Budapestben, Bucarestiben és Szlovénzkóban titkos kommunista-kémeket tartóztattak le. — Keresik a a szovjet-pénzek eredetét.

(Saját tudósítónktól.) Az orosz szovjet veszedelmes agitátorai — mint a jelek is mutatják — mostanában újból erős akcióba fogtak. Épen a mai lapunkban adtunk hírt, hogy Budapestben letartóztatták a disszidens magyar szocialisták vezetőit. Vályi Istvánt és társait, akik titkos kommunista-propagandát üztek, s nagyszámú szovjetpénz állott rendelkezésükre. Mai távirataink szerint pedig két országban — Romániában és Csehszlovákiában — leleplezték le újabb kommunista-szervezkedéseket. Távirataink így szólnak:

(Trencsén, július 1.) Az itteni rendőrség nagyszabású titkos mozgalomnak jött nyomára. Száz kommunistát, közöttük a szovjet-konzulátus öt főtisztviselőjét letartóztatták.

(Bucaresti, július 1.) A Cuvantul értesítése szerint a sziguranca a legutóbbi napokban több kémletartóztatott le a fővárosban. A

kémek működésére a csehszlovákiai állambiztonsági hivatal hívta fel a sziguranca figyelmét és közölte, hogy az orosz szovjet az utóbbi időben megváltoztatta taktikáját és oroszok helyett idegen nemzetiségű kémeket alkalmazott, főleg pedig olyanokat, akik pozíciójuknál fogva nem kerülhetnek gyanuba. A prágai értesítés alapján Voinescu Romulus sziguranca-vezérigazgató erőlyes vizsgálatot indított, amely hamarosan eredményes is járt, amennyiben tegnap két német származású férfit és egy nőt letartóztattak. A kémek vallomásából, illetőleg a náluk talált iratokból kiderült, hogy egy hatalmas kémszervezetnek tagjai, amely főleg a Balkánra és Középeurópára terjesztette ki működését. A kommunista kémszervezet központja Berlinben van, ahonnan időnként utasításokkal látják el a tagokat. A vizsgálatot erőlyesen folytatják és a közeli napokban újabb letartóztatások várhatók.

A HALDOKLÓ PASICS.

Megcáfolják Jugoszlávia miniszterelnökének halálhírét.

Belgrádból jelentik: Pasics halála hírére az Avala távirati ügynökség a leghatározottabban megcáfolja. A szerb miniszterelnök állapota rendkívül válságos, az agónia beállott, de a haláleset még nem következett be. Megállapítást nyert, hogy a halálhírét egy csehszlovák távirati iroda adta ki.

Belgrádban hosszú hónapok óta betegeskedik egy nyolevan éves aggastyán, akinek neve több, mint egyharmad évszázad óta vérrel, intrikákkal, de a fajtájának kijáró fanatizmussal is íródott Európa történelmébe. Ennek a rendkívül szívós és tegyük hozzá igen tehetőséges öreg embernek nagy része volt a világháború felidőzésében, nemcsak az 1914. júliusát közvetlenül megelőző időkben, de már akkor, amikor 1891-ben először lett Szerbia miniszterelnöke. Pasics eredetileg mérnöknek készült, azután lett belőle politikus. Ugy lehet, hogy a mérnökember mindennel számoló konstruktív elméje hívatta őt a történelmi szerepre, hogy kis hazáját egy hatalmas Jugoszláviává építse ki. A munka nem volt sima és nem volt zavartalan.

Amikor Belgrádban ja Milan kényes elieni merénylet szálait bontották a titkosrendőrség emberei, a szálak balkáni kacsarkin-megcáfolták egy — múlt év nyarán

gokkal veszedelmesen kezdtek Pasics felé koncentrálni. A mérnök ur akkor elhagyta hazáját s nem is tért vissza Szerbiába addig, amíg a lázadó szerb tisztikar Sándor királyt és feleségét: Draga Masinát a belgrádi konakban meg nem gyilkolta. A királygyilkosság után Pasicséknak sokáig kellett küzdeniök Európa ellenszenvével. És mi sem mutatja világosabban e küzdelem mindkét oldalról való szívósságát, mint az, hogy Pasicsnak négyszer kellett távoznia s ötször tudott jönni kormányra addig, amíg a monarchia ismeretes demarsa folytán a világ fölött a legrettenetesebb koeke ezelőtt tizenegy évvel elvettetett.

A háború folyamán ő volt spiritus rectora Szerbiának. Hitt nemzete jövőjében akkor is, amikor a központi hatalmak csapatai az utolsó szerb patrukt is kiűzték Pasics hazájából. Ezerkilencszáz-tizennyolc aztán meghozta az élete alkonyára bágyadt ősz politikus számára nemzeti álmait beteljesítést. Szerbiából Jugoszlávia alakult. S ki lehetett volna más az újjászületett délszláv állam első miniszterelnöke, mint éppen ő? Kormányelnöki pozícióját máig Kormányelnöki pozícióját máig

bekövetkezett — háromhónapos intervallum kivételével. Jugoszlávia ugyanis demokratikusabb kormányformára akart áttérni. Pasics félreállt, de rövidesen ismét magához ragadta a gyeplőt s Pribiceviccsel együtt éppolyan vaskezü kormányzást inaugurált újból, mint ami régebbi politikai multját s ellenséges nagy ideáljait: Bismarckot, Tisza Istvánt jellemezték. Most ő is távozik... Pasics haldoklik... Jugoszlávia megteremtőjének házára rászállt a halál fekete madara.

Eladó

az érminszenti Ady-kuria.
Ady Lorinc Magyarországra vágyik,
haiott fia közelebe.

(Oradeamare—Nagyvárad, július 1.) Levél jött Debrecenből. Ady Lajos írta. Azt adja hírül, hogy eladó lett Ady Endre szülőháza, az érminszenti ősi kuria és az a kis földbirtok, amelynek televényéből a nagy magyar költő felnőtt messze magasságokba. A levél így szól: „A viszonyok úgy akarták, hogy lehetetlenség a dolgokat tovább vinni. Édesapám elbetegesedett s egy év alatt annyit öregedett, hogy alig lehet ráismerni. Első sorban az ő türelmetlen kívánsága az, hogy a nyár folyamán birtokát okvetlenül eladjuk s ide át Magyarországon vegyünk rajta földet, mert halála után Endre fia mellett akar pihenni. Vértó szívvel fugyan, de bele kell mennem nekem is az elhatározásba. Azért kérem, kegyeskedjék az idemellékelt hirdetési szöveget közzéadani. Hü tisztelettel mond köszönetet igaz és régi hívük: Ady Lajos.” A hirdetés ezeket mondja: „Eladó földbirtok. A szilágymegyei Mezenten (Érminszent) eladó 100 magyar holdas kitünő talaju földbirtok, egy katasztrális hold termő szőlővel, gyümölcsösselel, új tanyaépületekkel. Ugyanott esetleg szintén eladó a községben tíz holdas belseg, lakóházzal, gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel. Értekezhetni: Ady Lorinc tulajdonossal.” Eladó az ősi birtok, eladó a családi ház. Idegenek települnek a csöndes hajlékba, ahol Ady Endre gyermekéveit, lobogó fiatal-ságát élte és álmodta. És, mikor az érminszenti ingatlanokról, az élő és holt felszerelésekről szóló adás-vételi szerződést aláírják — megszakad az utolsó szál is, mely a nagy és tragikus sorsu magyar költőt ehhez a helyhez kötötte...

— Rabkórházba viszik az egyedi gyilkost. Budapestről táviratozzák: A négy esztendei fegyházra ítelt dr. Frorreich Ernőt súlyos betegsége miatt Sopronból a sopronkőhidai fegyházkórházba viszik. A főtárgyalás óta csillapodtak már Frorreich rohamai, védője azonban végleges kikezelése végett kéri, hogy engedjék meg elmegyógyintézetbe való szállíttatását.

Megrekedt

az aradi villamos ügye.
Pihenőbe kerül a Bihorului szerződés-tervezete? — Új tárgyalások indulnak meg a bucaresti Electrica-val.

(Saját tudósítónktól.) Nem hiszünk a babonának, ezért elutasítottunk minden olyan feltevést, mintha Aradot azzal átkozták volna meg, hogy közönsége sohasem élvezhesse a száguldó villamoskocsikon való utazás kellemességeit. Eddig komolyan foglalkoztunk az aradi villamosvasút építésének kérdésével. Látszólag meg is érdemelte ezt, mert komolyan vette mindenki; a kisbizottság, a nagybizottság, a tanács, a hármass bizottság, a főpolgármester, a polgármester, a város vezetősége, de legkomolyabban hitt benne az ajánlattevő részvénytársaság és annak vezérigazgatója Sauerpreis Ferdinánd, aki jelenleg is Aradon tartózkodik és komoly tárgyalásokat folytat dr. Robu János főpolgármesterrel. A vezérigazgatót most az a tény hozta Aradra, hogy a városhoz egy újabb ajánlat érkezett a villamos felépítésére. Fél esztendeje tárgyalják a Bihorului-társaság ajánlatát. Megcsinálták a felméréseket, megtervezték a koncesszió szerződést, módosították, változtatták, alakították az ajánlaton és most amikor a szerződések aláírására került volna a sor, egy új ajánlat érkezett, amelyet kénytelen a város figyelembe venni és ezzel a villamos felépítése Aradon bizonytalanabbá vált mint valaha. Az aradi villamos felépítésének kérdése, több mint tíz évi szünetelés után ezelőtt három évvel vetődött fel. Akkor a város az összes világlapokban ajánlattevésre szólította fel a nagyvállalatokat. A hirdetéseknek eredménye nem volt, mert egyetlen komoly ajánlat sem érkezett, legfeljebb néhány külföldi cég mutatott némi érdeklődést a villamos felépítése iránt, de az érdeklődésnél bizony nem ment tovább. Végre hosszú idő múlva a Bihorului részvénytársaság nyújtott be egy ajánlatot a város vezetőségéhez, amelynek tárgyalását megkezdték, sőt majdnem befejezték. A tárgyalások minden fázisáról részletesen beszámolunk a közönségnek és volt idő, amikor biztosra vettük, hogy ez év nyarán megindul az első villamos Aradon. Volt is ok az optimizmusra, hisz az intéző körök imponáló energiával láttak hozzá a terv megvalósításához.

Most pont a cél, a megvalósulás előtt akadályok merültek fel, amelyek előtt meg kell állni; letenni a tollat, amellyel alá akarták írni a szerződést és lerendelni a munkásokat, akik már készülődtek Aradra, hogy megkezdjék a munkálatokat.

Sauerpreis Ferdinánd vezérigazgató ma felkereste dr. Robu

János főpolgármestert és megkérte, lehetőleg sürgősen adjon választ, vajjon a város hajlandó-e a már letárgyalt feltételekbe beleegyezni, mert a gazdasági viszonyok változnak és talán rövid idő múlva e vállalatnak sem lesz módjában a régi feltételek szerint a szerződést megkötöni. Egyben a konkurrens cég ajánlatáról is felvilágosítást kért. Az

Aradra menekült egy kozákezedes leánya.

Véres forradalmakból, ádáz harcokból, országokon át egy külvárosi kicsi szobácskáig. — Harisnyát stoppol az egykori orosz cári udvarhölgy elfonnyadt leánya. — Egy agár a cári Oroszország egyetlen emléke,

(Saját tudósítónktól.) Kivül őlnos felhőkkel eső szitát a földre, a városvegi gerendás szobában fonyadtképi szöke leány ül a muskátilis ablak mellett. Boglyas fejével fölbe hajol a munkájának. Bilegő lábú szármolyon mellett egész halom fekete s színes harisnyaszár vár orvoslásra. A kezében is hosszuszárú női harisnya, kerek alju poharat dugott a szárába és száradt, csontos kezében buggó cikázik a fényestű. A valóságban huszonhét esztendő *Voronszkája* Anna, de fáradt arca, atkárkázott kék szemei, egész megtört és meggyötört lényeg negyvenet mutat. — Orosz nő. Az apja kozákezedes volt a Kaukázusban és a fehér cárné palotahölgyei közül választott magának feleséget. Félvad emberek, robotba dolgozó páriák között volt ur Voronszkij ezredes, a fonyadt arcú Anna édesapja. Földjei, jószágai, pénze, kastélya volt és nagy-nagy, hatalmas az állati sorban tengődő emberek: a muzsikok felett. De jött a mindent elsöprő forradalom. A felszabadulás szabadságvágyától hajtott és vodkával agyonitatott csordák rátörtek a rabtartókra. A kozákezedest halálra kínozták, a cári palotahölgy pedig fokozó alá kivánczó leányával egész Aradig menekült. Egy darabig a sebtében összekapkodott ékszerek eladásából élték. A „szibirszki kamen” (szibériai gyémánt) azonban nem tartott örökké, az ajtón kopogató Nyomor aztán sirba csalta a köhécselő udvarhölgyet. Voronszkája Anna egyedül maradt huszonegy esztendő szépségével. A korgó gyomornál erősebb volt az urbiúskesége, nem adta el magát, de megtanult dolgozni és ma rongyos harisnyaszárakba stoppolja bele a kaukázusi emlékeket a nagy, sejtelmes és titokzatos Oroszországot. Szenvedés vonul végig töprengő arcán, gyógyító sebeket szaggat a visszaemlékezések nyomán fel, ahogyan részleteket mond el a régi, szívárványos múltból. Azt mondja, hogy a ma valósága: a stoppolásra váró rossz harisnyák halma — csak egy álom. A forradalom, a menekülés, a vérbe taposott ezredes, mai nyomora is csak álmok. Rossz álmok. Amikből azonban egyszer felébredés is lesz. Ha újra átkösz, a ránkén orroszok fehér cárja ül majd Szentpétervár bibortronjában. Mig ez valóság lesz, addig Voronszkája Anna álmódorásokkal idézi a múltat, szakadt harisnyákat javít

újabb ajánlatot a bucaresti Electrica cég nyújtotta be Aradváros tanácsához. Az ajánlat nem precíz, mindössze két fontos tételt tartalmaz: a város tizenöt millió lej-jel járuljon a villamos felépítéséhez és a koncesszió-szerződés időtartama ötven év legyen. Most már a város vezetőségén mulik, vejjon lesz-e belátható időn belül villamos Aradon?

és részleteket mesél a hányatott életéből:

— Hogyan jutottam a harisnyafeldolgozásig? — kérde és felémzibolyakék szemével. — Egyszerűen. Elkommunizáltak a vagyonyunkat, elkergettek bennünket a hazánkból, eladták az ékszereinket, anyám halála után beköltöztem a külvárosi muskátilis szobába s most — fehérneműt javítok, fuszeklit stoppolok. A Kaukázusban babérendeink voltak, két olajgyárunk, az Urabban ércbányánk, kozáktisztek tették a szépet, uccahosszat muzsikok süvegelettek meg akázatosan. Kényes-épenes nagyuri leánynak nevelt az apám, épen az udvarhoz akartak felküldeni, midőn jött a forradalom és szétfoszott minden, mint az álom reggeli ébredéskor.

— Szerelmes is voltam, szép is voltam. — Két fényképet vesz elő a barnára fényezett almárium fiókjából. Egyik a saját képe tizenhét esztendő korából. Lovon, fehér brechesben, lovaglókorbácsos a kezében. És még egy másik fénykép is előkerül. Fiatal, szálas, marcona ábrázatu kozákapitányt ábrázol. Az indulatok kiültek csontos arcára, a szeme úgy csillog, mint a sasé, markában nagajkát (szijjkorbácsot) szorongat, mivel hajdanában embereket püfölt végig.

— Ez az ideálmom volt. *Dumbrorovszki* Fedor hetman, őfelsége a cár kaukázusi kozák ezredéből. Derék, jó katona, igazi orosz. Hatalmas szál, daliás férfi és jószívű, gyengéd, mint iskolásgyerek az anyjához. A marconaság nem az énjét mutatja az arcán. Csak a kozákok és muzsikok előtt járt ilyen arccal, ezzel a szigorú tekintettel, én láttam őt sokszor mosolyogni és a nevetése úgy csilingelt, mint a betlehemesek kis csengettyűje. De Fedor is ott maradt, mikor a zimankós éjszakán menekülnünk kellett. Szigoru ráncait a halál simította el. Ott halt meg a kastély kapujában, a becsületesem védelmében...

Fáradt szemében gyöngyszemkönyvek jelennek meg a szomorú visszaemlékezések nyomán. Hosszu pillanatokig csend áll be hirtelen. Csak a fényes tű cikázik a kézben a délutáni szürkületben. Az intermezzót kutyacsaholás töri meg. Selymesszerű fehér agár szököl be a kis szobába és hízlekedve dörgölődik a szöke leányhoz. Felémz rá okos szemével, a nézésében mintha kérés volna...

— Nyunyú éhes — mondja Voronszkája Anna, udvarhölgy leánya és ingfoldozó — vacsorát

aktar. Mindjárt hozok is neki.

Kitérül a konyhába. Nem sokáig marad, de épen elegendő az idő arra, hogy körülnézzem a szoba szegénységét. Barnára fényezett puhafaágy, almárium, egy szekrény, varrógép, díófasztal három nádfonatos székekkel, odébb egy faszéken pléhavor, mellette porcellán szappantartó, amiből pacsulliliatu piros szappan szagosodik széjjel a tikkadt levegőjű szobában, aztán egy ócska fogas, amiről kopott szoknyák lógnak alá. No meg a valóságos oroszoknál elmaradhatatlan szentkép is van a falon. Sárkányölő szent György — a kozákok védőszentje. Alatta piros örökmécs-pohár, beszáradó olajjal, her vadó szekfükkel körötte. Voronszkája Anna visszatér a konyhából, nyomában a karosu ágarral és megzavar a további szemlélődésben. A kezében aranyszegélyű kóstányér, szimültig tejfellel. Rózsaszín nyelvével belekóstol. — Majd felcsóválva mondja:

— Nem tudom, megcsí-e Nyunyú, azt hiszem a tejszín nem egészen friss. Nyunyú viszont nagyon kényes... A kutya beleszabol a tejfelbe és orrát fintorgatva hől vissza. Voronszkája Anna arcára kiül a rémület: — Jézus Máriám! mit adjak most vacsorára Nyunyúnak? Magyarázatképen hozzam fordul. Oroszországból hozta az agarat, az egyetlen élő emlék, ami még a hazájához köti. Apja, anyja, a szerelmese régen a föld alatt porladnak már. Nyunyú viszont él és benne él Oroszország minden emléke Voronszkája Anna számára. A cárné udvarhölgyének leánya már ráfanyalodott a munkára, a kozáketman ideálja — fuszeklit stoppol. A kényes kutya azonban forradalmakon, száműzetésen, idegen országok menedékhelyén, nyomorban, gerendás városvegi dohos szobában is csak friss tejfelt vacsorázik. Előző napról maradtat — nem!

Pető Gergely.

Mentik a Maros halait.

Halászati társaság alakult Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Robu János főpolgármester kezdeményezésére halászati társaság alakult Aradon, amelynek célja a Maros halállományának megmentése, a halfajok szaporítása és nemesítése lesz. A társaság ezzel a komoly és nagyjelentőségű tervvel el akarja érni azt, hogy Arad megye lakossága, különösen Arad közönsége, ne legyen kénytelen a Dunáról hozott halakért horribilis összegeket fizetni. A társaság szigoruan ellenőrzi a halászati tilalom betartását és remény van arra, hogy két-három év múlva a Maros teljesen ellátja Arad közönségét olcsó és jöminőségű halfélékkel. Beavatott szakemberek véleménye szerint a Maros haltenyésztését annyira lehet fejleszteni, hogy a természetben olyan felesleg állhat be, amelyet mint lehet megfelelően értékesíteni. A halászati társaság alapszabályai már a belügyminisztériumnál vannak jóváhagyás végett.

Megkezdődött

az aradi szobrok lebontása

(Saját tudósítónktól.) Ma — miként azt előre jelentettük — megkezdődött az aradi szobrok lebontása. Sok-sok tárgyalás után Arad város rendelkezésére Vignatelli Rafael nagyváradi szoboröntő hozzáfogott a város egyik emléksobrának: a Szabadságharc vértanu szoborcsoportozatának lebontásához. A lebontási munkálatokat, amelyek előre láthatólag egy hónapnál is hosszabb ideig fognak tartani, először a komplikáltabb munkát igényelő Szabadságharc szobron kezdték meg. A Piata Avram Iancu (Szabadság) teret a szoborlebontás tartamára, esetleges rendzavarás megakadályozása végett katonai kordonnal zárták el és a bontás alá került szoborhoz illetéktelen egyének nem férhetnek hozzá.

Arad város a szobrok lebontásához ellenőrző közegül Popa Constantin kulturatanácsost delegálta. Terv szerint legelőször hozzáférhetővé teszik, kibontják a bedeszkázott szobrokat, melyeket állványokkal vesznek körül, hogy a tulajdonképeni lépitési munkálatokhoz kezdhesse. A szoborlebontási munka rendkívüli körültekintést és óvatosságot igényel, mert a szobroknak felbecsülhetetlen művészi értékük van. Arad város Vignatelli Rafaeltól írásbeli nyilatkozatot vett, a melyben a lebontás alatt a szobrok épségét egész vagyonával garantálja. A vértanu szobor lépitése után kerül a sor a Kossuth-szobor lebontására. A bontási munkálatok egy szobornál előre láthatólag négy-öt heti időt vesznek igénybe.

* Szezonzáró előadás az aradi színházban. Szezonzáró előadásnak ma este az „Arnyhalász“-t játszották az aradi színházban három vendéggel. Baló Elemér ebben a szerepében aratta legnagyobb sikerét Budapesten is és ma este ismét bizonyosságát adta annak, hogy a legkiválóbb magyar színészek közé tartozik. Brillians alakítását a szépen feltézett nézőtér sok tapssal honorálta. Kálmán Sári és Zikó Ilma nagyszerű alakításai fokozták még a sikert, amely bensőséges és értékes eseményé avatta a szezonzáró előadást. Sor Jeno és Ács Mihály egészítették ki a kitünő együttest. (b. i.)

* A temesvári színház műsora. Fekete Mihály színtársulata szerdán este kezdi meg előadását Temesvárott. Színpadra kerül a Lili bárónő. Csütörtök: Krizantém, pénsek; Nótás kapitány, szombat: Lili bárónő, vasárnap délután 3 órakor: Cseregyverek, d. u. 6 órakor: Csibi, Sugar Ferivel.

* Halló Amerika! Aradon. Arad város színházi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen foglalkozott Fekete Mihály színházgató kérésével, hogy Gróf László nagyváradi társulatával Aradon előadhassa a „Halló Amerika!“ című revüt. A bizottság úgy határozott, hogy nem emel kifogást a revü aradi előadása ellen, azonban Gróf László színházgatónak a szépművészeti miniszter engedélyét is meg kell szereznie.

Ledererné tagad és összevissza beszél.

A gyilkos és feleségének megrendítő találkozása. — Lederer Gusztáv megtiltotta hitvesének a vallomást. — Az elnök bebizonyította, hogy Ledererné minden szava hazugság. Csütörtökön nem lesz tárgyalás.

(Budapest, június 1.) Lederer Gusztávné bűnügyének főtárgyalásán megrendítő jelenet játszódott le, amikor a Lederer fiú, megtiltotta Lederer Gusztáv és felesége összehatalkozta. A tárgyalás során Lederer Sándor a szó szoros értelmében sirva tett vallomást, ártatlanságát hangoztatta, majd az elnök bejelentette, hogy Lederer Gusztáv tanúhallgatására kerül a sor.

Megrendítő találkozás.

Három csendőr vezette be a gyilkos csendőrfőhadnagyot, aki most már polgári ruhát visel. Mikor az előszobába lépett, megpillantotta az öccsét, Lederer Sándort, aki természetleg és rendőrök között ült az egyik sarokban. Lederer Sándor izgatottan és meghatottsággal lépett a bátyja elé. Egy pillanat alatt, mielőtt a csendőrök megakadályozhatták volna, kezét fogta és Lederer Gusztáv már olyan mozdulatot tett, mintha meg akarta volna ölelni az öccsét. Ebben a percben az egyik csendőr közbeiepett, elrántotta Lederer Gusztáv kezét és hangosan rákiáltott, hogy menjen tovább. A két ember szinte egyszerre mondta:

— De hiszen a testvérem!

Lederer Gusztáv megtagadta a vallomást.

Lederer Gusztáv a bíróság elé lépve, haptákba vágta magát és tragikus patosszal szavalni kezdett:

— Mélyen tisztelt törvényszék! A bűnügyre vonatkozólag egy szó sem vagyok hajlandó vallani. Mint megtért keresztény magyar ember, mint volt csendőrtiszt azonban ebben a pillanatban kijelentem, hogy a feleségem védelmét most elvállalom. Hivatkozom a szentírásra, amely kimondja, hogy az asszony a férjének alattvalója. A feleségem a bibliai törvény szerint tehát az én alattvalóm és ezennel megparancsolom neki, hogy a bűnügyre vonatkozóan egy szót se merjen szólni. A szentírás szerint a feleségem csak szolgálati úton, én rajtam keresztül nyilatkozhat.

A bíróság ezután mellőzte úgy Lederer Gusztáv kihallgatását, mint előbbi vallomásának a felolvasását. A bíróság szerint ha a férj megtagadja a tanuvallomást, úgy ez vonatkozik korábban megtett tanuvallomásaira is. A bíróság tanácskozássra vonult vissza és a szünet alatt Lederer Gusztáv jókedvűnek mutatkozott, folyton nevetgált. Majd kihirdették a tanács határozatát, mely szerint Lederer Gusztávot többé nem kell elővezetni. Lederer ekkor felállott és búcsúcsókot intélt a feleségének, aki ezt ugyanilyen mozdulattal viszonzta. Az asszony zokogni kezdett és szinte dermedten tekintett távozó férje után.

Ledererné tagad és ellentmondásokba keveredik.

Az elnök ezután megkérdezte Lederernét, hogy mivel magyarázza meg az ellentmondást tegnapi és az összes eddig tett vallomása között. Megkérdezte azt is, hogy miért mondotta ezután azt, hogy Kodelkát nem a férje, hanem három tiszt ölte meg?

Ledererné: A férjem megeskett, hogy senkinek sem mondom el a dolgot. Megkérdeztem a fogházban a papot, aki azt tanácsolta, hogy a bíróságnak mondjak el mindent.

Elnök: Miért hívatkozik mindig idegenekre? Azt hiszi, hogy ezeket elhiszi valaki?

Ledererné: Tudom, hogy nem és mégis kijelentem, hogy az én lelkem épen olyan tiszta, mint a férjemé!

Elnök: Beismerte, hogy Kodelka hetvenmilliót adott át és ebből csak hatvanötöt számolt be. Hol van a többi öt millió?

Ledererné: Csak hatvanmilliót hagytott ott Kodelka, ebből egy a táskámban maradt, a többit pedig átadtam a sógoromnak!

Elnök: Január tizedikén főredekmesen bevallotta, hogy öt milliót megosztottak a férjével és szó szerint azt vallotta, hogy a férje két és fél milliót megtartott.

Ledererné: Kizárt dolog, hogy ezt vallottam volna.

Elnök: Férjénél, elfogattasakor másfél millióval többet találtak, mint amennyi a havi fizetése. Nézza, látom, hogy küzd magával, tegyen beismerő vallomást!

Ledererné: A pénzről a férjem pénzéről nem tudok!

A megcáfolt titokzatos gyilkossági vád.

Az elnök ezután egymásután tette fel a kérdéseket Lederernének. Megkérdezte, hogy miképen véreződött be a szoknya és a blúza, ha nem vett részt a hulla feldarabolásában. Kérdést intézett hozzá, hogy képzeli el azt, hogy azzal akarta megmenteni férjét, hogy régebbi vallomásaiban őt vádolta a gyilkosság elkövetésével, amelyet mostani vallomása szerint mások követtek el. Miért nem lépett ezzel a hadbíró elé, amikor a férjét halálra ítélték, hogy a gyilkosságot mások követték el? Ledererné a feltett kérdésekre összevissza beszél. Azt hangoztatja, hogy a rendőrségen kérészkoltták tőle a vallomást és amikor a hadbíró elé vallomását megtette, nem tudta, hogy a férjét halálra ítélték. Az elnök ezután bemutatta régebbi vallomásait és ezekkel igazolta, hogy Ledererné minden szava hazugság.

Elnök: Ön azt is vallotta, hogy a férje egy izben öntre lőtt a britanniások előtt féltékenységből.

Ledererné: — Igen! (Derült-ség.)

Elnök: Ha mások gyilkolták meg Kodelkát, akkor miért maguk vitték a hulladarabokat a Dunához.

Ledererné: — Mert a gyilkosok otthagyták a hullát.

Csütörtökön nem lesz tárgyalás.

Az elnök ezután ismertette Ledererné viharos előéletét és felmutatta, hogy mint asszonynak éveken keresztül viszonya volt egy kapitánnyal. Az elnök szerint Ledererné szavahihetőségét erősen gyöngíti az, hogy egész élete hazugságokból állott. Ledererné az elnök kijelentéseire részben

tagadja előéletének bizonyított részleteit, részben pedig szerencsétlen gyermekkorával mentesgeti. A védő ezután azt kérte, hogy csütörtökön függesszék fel a tárgyalást. A bíróság a kérelemnek helyt adott és a holnapra beidéztet tanukat hatodikán hallgatják ki a szakértőkkel együtt.

Márki Sándor meghalt

A magyar tudományos világ gyászja:

Budapestről táviratozzák: A magyar tudományos világnak nagy gyászja van, ma reggel 72 éves korában Gödöllőn oltalmat ér. Márki Sándor nagyírű természettudós és szegedi egyetemi tanár. A tudós halálát hirtelen bekövetkezett agyvérzés okozta. Márki Sándort Aradhoz közeli szőlők fűtétek, mert hosszú esztendőken keresztül volt az aradi főreáliskola tanára. A Kőlcsey Egyesület megszervezésében tevékeny részt vett és igen sokáig titkára is volt az egyesületnek. Rengeteget dolgozott és sok értékes történelmi munkája jelent meg nyomtatásban. 1886-ban távozott el Aradról, de élénk összeköttetésben maradt továbbra is ezzel a várossal, ahol magasba ívelő karrierjét megkezdte. Aradon jelent meg 1881-ben „Aradtól Petrozsényig“ című munkája, majd két kötetben megírta Aradmegye és Aradváros történetét a vármegye és a város megbízásából. Ez a műve szintén Aradon jelent meg először nyomtatásban. Aradról Kolozsvárra került és rövidesen egyetemi tanár lett, majd egymásután érték a kitüntetésszámba menő kinevezések és választások. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának és számos jelentékeny tudóstársaságnak.

SPORT.

O Aradi lövész sikere. A vasárnap Sirián tartott galamb és üveg-gömbölvő versennyel kapcsolatban közöljük, hogy a páros előgalambkövés második díját és a páros üveg-gömbölvés második díját Menrath József aradi kőfaragó nyerte meg.

O Skerlecz, Brán. Magyar, Szalay, Györgvei, Németh olimpiai bajnokok küzdelme fog fényt adni a Vulturul szombat és vasárnapi nemzetközi viadalának. Eddig 15 külföldi birkozó résztvevő van biztosítva, emellett a legjobb romániai versenyzők fognak indulni, úgy, hogy ritka sportfelvezetben lesz része Aradnak. A jubileumra való tekintettel a rendező Vulturul gyönyörű kiállításban mutatja be a Somló Testvérek kirakatában 20 éves munkája dokumentumainak egy részét. A verseny iránt a vidéki városokban is oly nagy az érdeklődés, hogy ajánlatos a jegyeket Maidt Emil cégnél előre megvásárolni.

O Kehrling győzelme Lisszabonban. Londonból táviratozzák: A wimbledoni teniszversenyeken a férfi páros világbajnokság selejtezőjében a Kehrling—Morpurgo-pár 6:1, 6:1, és 6:2 arányban megverte a Wulliamin—Andresse indiai párt.

HIREK

Vérese és galamb

Az eső is elállott egy kicsit, a nap is előbujt valahogy, az emberek lassabban kezdtek sietni; melegebb is lett, hát gomboltak egyet a kabátban, emeltek egyet a kalapon és felfelé is néztek egy kicsit. Fent-fent kicsi parcellákban látszott az ég, az ég alatt megcsillant egy aranyozott kereszt, a kereszt alatt a templomtorony piroslott, a torony alján meg valami fehér foltoska csapkodott, vergődött, valami nagyobb barnás-szürkeség is csapkodott és a torony alatt, a Thököly-téren megálltak az emberek, akik már lassan nagyon sokan lettek alul, a fehér foltoska is mind jobban vergődött felül és az apró pihécskék sűrűbben szállingóztak lefelé. Az emberek pedig álltak, tömörödtek a torony alatt, a magasabbak pispokodva ágáltak, a kisebbek látcsőért idegeskedtek, kérdezték egymást, osodát lestek, gyönyört éreztek, a tenyerüket a szemük elé emelték és néztek... A torony alatt pedig már alig vergődtek, alig viaskodtak, a fehér pihécskék is alig szállingóztak már, csak a barnás-szürkeség gomolygott erősebben, csak a felhők borzolódtak feketébben a torony fölött és a templom lépcsőjére leseppegt az első csepp vér... Az emberek pedig csak álltak és néztek... A vérese megölte a galambot... Az emberek állnak és néznek... Viaskodnak és vergődnek a galambok és véresek: a gyengék és erősek, a fehérek és barnák, a hívők és hitetlenek. (—zes)

— Magyarország új berlini követe. Budapestről táviratozzák: Az Új Nemzedék arról értesül, hogy Kánya Kálmán Magyarország berlini követének nevezik ki.

— Az értékpapírok kivitelének szabályozása. A pénzügyigazgatóságához érkezett pénzügyminiszeri rendelet értelmében értékpapírokat csak a pénzügyigazgatóságához beadott kérvények elintézése és a kivitel engedélyezése után lehet kivinni Romániából, ha azok letétben voltak, és a román-magyar pénzügyi egyezmény hetedik szakaszában fel vannak sorolva. Az értékpapírok kivitele ebben az esetben vámentes, míg az ékszeres és egyéb értéktárgyak vámolás alá esnek. Romániába pedig csak előzetes bejelentés után lehet behozni értékpapírokat és ezekről a vámhivatal három kimutatást készít. Az egyik a vámhivatal birtokában marad, a másodikat az értékpapírokkal együtt a pénzügyigazgatóságához teszi át a hivatal, a harmadikat pedig felterjeszti a pénzügyminiszeriumhoz. A nem letétként kezelt értékpapírokról vonatkozólag az eddigi rendelkezések vannak továbbra is érvényben.

Véget ért az aradi színházi szezon.

A jövő idényben hat hónapot Aradon, négy hónapot Temesváron játszik Fekete Mihály társulata.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház ma este tartotta ebben a szezonban utolsó előadását és ezuttal vendégek fellépésével Jean Sarmant „Arnyhalász” című színműve került színpadra. Az utolsó aradi előadással egyidőben Fekete Mihály színtársulata már megkezdte temesvári szezonját is és első előadásként az operettársulat a „Lili bárónő”-t játszotta a temesvári színházban. Most az aradi szezon végeztével megállapították, hogy az idényt az operettek dominálták, bár jelentős mértékben szóhoz jutott a próza is és több klasszikus értékű darabot elevenített fel a színtársulat szép előadásban. Néhány jubiláris ünnepség és opera előadás tette változatossá a programot. Fekete Mihály új koncessziója értelmében a jövő szezonban hat hónapot tölt Aradon, négy hónapig játszik Temesváron és egy hónapig Lugoson. A többi koncessziók a következők: dr. Janovics Jenő 11 hónapig játszhat Kolozsváron, Fehér Imre Marosvásárhelyen hét hónapot, Nagyszébenben két hónapot, Szászrégenben egy hónapot és Marosludason egy hónapot, Gáspár Jenő Brassóban öt hónapot, Székelyudvarhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredán, Székelykeresztúron, Görgényszentmiklóson és Dicsőszentmártonban egy hónapot, Sümegi Ödön Déván két hónapot, Tordán két hónapot, Zsibón, Zilahon, Erzsébetvároson, Petrozsényban, Vulkánban, Lupényban egy-egy hónapot, Gróf

— Az aradi piac áthelyezése. Dr. Demian Aurél aradi egészségügyi főfelügyelő vezetésével ma délelőtt nagyszámu küldöttség jelent meg dr. Robu János főpolgármesternél. A küldöttség vezetője bejelentette, hogy — tudomásuk szerint — mozgalom indult meg a piac a Catedralei (Thököly)-térről, az Avram Jancu (Szabadság)-térre való visszahelyezése érdekében. Kérte a főpolgármestert, hogy a város közönségének érdekében hagyja meg a piacot a jelenlegi helyén. A főpolgármester kijelentette, hogy ez a kérdés legközelebb a tanács elé kerül, ahol a végleges döntésnél, feltétlenül a közönség érdekét tartják szem előtt.

— Találkozó. Felkérjük mindazon társainkat, akik az aradi polgári leányiskola 1918. évi IV. B. osztályát velünk végezték, hogy július 5-én, délután 5 órakor a katolikus gimnáziumban, Strada Ioan Calvin, a megbeszelt helyre, találkozzunk megjelenni szíveskedjenek. Kiss Klári, Str. Spătăruel Borlea 4—6. Guid Gitta, Str. G. R. Alexandru 18.

Könyvtárat jó árban vesz Kerpel

László Nagyváradon hét hónapot, Nagyszalontán két hónapot, Nagysenyeden 2 hónapot, Szendrey Mihály Szatmáron hat hónapot, Nagybányán egy hónapot, Nagykárolyban két hónapot és Máramaroszigeten két hónapot tölthet. A művészetek minisztériuma ebben az évben a koncessziók kiadását feltételekhez kötötte, amelyek a színészek egzisztenciájának biztosítását célozzák. A feltételek között szerepel, hogy a színgazgatók a színészekkel tizenkét hónapos szerződést kötelesek kötni, holott a szezonok csak tizenegy hónapig tarthatnak, mert a négyhetes szünidő megadása kötelező. A szezon megkezdése előtt minden színgazgató óvadékot köteles letenni, amelynek összege nem lehet kevesebb 50,000 lejnél. A kaució arra szolgál, hogyha a színtársulat esetleg esőbekerül, akkor legalább pillanatnyilag ki lehessen belőle elégíteni a tagok anyagi igényeit. A színgazgatók 16 százalékos végleges adót fognak fizetni. Itt említjük meg, hogy komoly forrásból származó hírek szerint Inke Rezső, az aradi színtársulat volt tagja és volt színgazgató ismét koncessziót fog kapni. Inke kerületéhez fognak tartozni mindazok a városok, amelyeket a jelenlegi kerületekhez nem csatoltak, a többek között Orsova és Zombolya is Inke állomásai lesznek. Inke Rezső és még néhány stagnáló társulat koncesszióját a közeljövőben fogja kiadni a művészetek minisztériuma.

— Elfoglalta hivatalát Aradváros főorvosa. Dr. Cucu Vazul Aradváros főorvosa szabadságáról visszatért és ma délelőtt elfoglalta hivatalát.

— Orvosok jelentkezése. Mint ismeretes Jassyban július 5., 6. és 7-én orvoskongresszus lesz. Az egészségügyi minisztérium megfelelő mennyiségű 75 százalékos vasuti jegyet bocsátott a résztvevni szándékozó orvosok és családtagjaik részére. A városi orvosi hivatal felhívja azokat az orvosokat, akik a kongresszuson részt akarnak venni, a kedvezményes vasuti jegyekért jelentkezzenek a városi orvosi hivatalban.

— Ármaximálás Aradon. Aradváros ármaximáló bizottsága holnap délelőtt ülést tart és meghatározza július hónapra az élelmiszerek maximum árát.

— Katonák a CFR. szolgálatában. Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszerium és a CFR. vezérigazgatósága között megállapodás jött létre, amely szerint a hadügyminiszerium a CFR. rendelkezésére bocsátja az 5200 főből álló vasuti brigádokat. Az egyezmény értelmében a vasutigazgatóság minden katonának naponta 50 lej élelmezési pótdíjat fizet.

— Új orvos Ternován. Az arad-megyei orvosi hivatalhoz ma érkezett meg az egészségügyi minisztérium értesítése, amely szerint a dr. Szécsi Sándor áthelyezésével megüresedett ternovai körorvosi állást királyi dekrétum alapján Merkulov Mihály orosz orvossal töltötték be, aki az odesszai orvosi egyetemen végzett és nemrégiben nyerte el a román állampolgárságot. Az új körorvos szükséghez képest beszéli az állam és a kisebbségek nyelvét s ez a körülmény elő fogja segíteni, hogy új állását kifogástalanul töltsse be.

— Kutatják a magyar kommunista pénzforrását. A Vági-féle szervezkedés nyomozásának vezetője Bécsbe és Párisba utazik, hogy az ottani rendőrhatalóságok segítségével kutassa ki Vágiék pénzforrásait. Megállapítást nyert, hogy Vágiék a bécsi Ländler-csoporttal és Joffeival, az orosz szovjet bécsi követével is élénk összeköttetésben állottak. Vágiék egyik futárát pénteken elfogták és egy párisi kommunistától származó levelet találtak nála, amelyben arról értesítették Vágiékat, hogy a további pénzküldést megszüntetik. Vágiék frakciója egyébként vidéken nem vert gyökeret és csak Budapesten tudott csekély számú hívőre szert tenni. A csoport vezetői nem is tagadják, hogy programjuk a kommunizmus és ezért a törvény értelmében fognak eljárni velük szemben.

— Pusztító vihar Lippán. Nagy vihar pusztított az elmúlt éjjel Lippa és Radna környékén. A szél több kertben gyümölcsfákat csavart ki, a többi fák gyümölcseit a földre sodorta és a véteményekben is nagy károkat okozott.

— Hatéves találkozó Aradon. Ünnepi találkozó volt ma az aradi női felső kereskedelmi iskolában. A hat évvel ezelőtt érettségizett növendékek gyűltek össze találkozóra, amelyen az A) és B) osztályok volt növendékei közül számszerint huszonegyen jelentek meg. Az egykori növendékek közül Angel Lily, Guttmann Anna, Szigetvári Erzsébet, Rákóczi Viri, Apponyiné-Bánffy Médi, Csalogovits Gizi, Huppertné-Weisz Bori, Senchea Florica, Bogdán Ella, Blaskovics Eszti, Gárdosné-Klopott Bertá, Szabolcsiné-Braun Magda, Matusik Marika, Silberer Sári, Rényi Józsa, Rózsay Vilma, Keresztury Erzsébet, Müller Ilonka, Janigáné-Gyurkovits Rózsi és Ehling Vilma, a tanárok közül dr. Krenner Miklós, dr. Deutsch Izsó, Barta Elemér és Endreffy Erzsébet jelentek meg. A volt növendékek nevében Bogdán Ella beszélt, majd dr. Krenner Miklós meghatottan váiazzolt. Beszéde folyamán a volt növendékek emlékezetébe idézte az iskola egykori igazgatóját, Kerpel Ármint és az ünneplők néma felállással adóztak az elhunyt igazgató emlékének. A nagyhatású beszéd után a növendékek meggyeztek abban, hogy a holnapi estét együtt töltsék.

Rádiókönyvek
Sándor hírlapirodában Arad.

— Meggyógyul a lippai öngyilkos. Megemlékeztünk arról, hogy dr. Basr Tibor lippai ügyvéd irnoka, Komáromi Jenő néhány nappal ezelőtt Temesváron öngyilkos lett. A szorgalmas fiatalember Lippán könnyelmű társaságba keveredett, költsékezni kezdett, idegen pénzhez nyúlt, majd Temesvárra utazott és ott egy revolverlövessel véget akart vetni életének. A terve azonban nem sikerült, a golyó rossz helyen találta el és súlyosan sérülve került a kórházba. A fiatalember állapotában most javulás állott be és orvosai véleménye szerint felépülése biztos.

— Csalással vádolt fakereskedő. Az aradi törvényszék büntető tanácsa mára tüzte ki Kovácsik Béla, a csalással vádolt aradi fakereskedő bűntényének főtárgyalását. A mai tárgyaláson azonban a bíróság csak néhány tanút hallgathatott ki, mert Braitoianu Őrnagy és Niculescu főhadnagy nem jelenhettek meg hivatalos elfoglaltságuk miatt. Kihallgatták a stei községi bírót, aki elmondotta, hogy a község közelében felhalmozott fából állandóan loptak. Az egyik altiszt ingyen is osztogatott fát a lakosság között. A bíróság több jelentéktelen vallomást tevő tanu kihallgatása után a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta el, amikor is kihallgatják a két katonatisztet, akik a mai tárgyaláson nem jelenhettek meg.

— Az Öregek Otthona kerti ünnepélyének előkészítését a kedvezőtlen időjárás annyira késleltette, hogy a rendezőség kénytelen volt az ünnepélyt július 5-ről július 12-re halasztani.

— Kétezer éjszakai szállásra van szüksége az aradi Árumintavásárnak a vásár napjai alatt a szállodákon, konviktusokon és iskolákon kívül, mert a valószínűség-számítás és az eddigi árumintavásárok tapasztalatai alapján 3000-3500 ember elhelyezésére kell előkészülni. Arad polgársága dícséretes buzgalommal siet az Árumintavásár segítségére és már eddig is szép számú szobát jelentettek be a Vásárhozának (Bul. Reg. Maria 10. sz.) Van olyan eset, hogy egy család három szobájából kettőt boosájt éjjelre az Árumintavásár rendelkezésére s a család tagjai a konyhában és egyetlen szobában húzódnak meg. Szinte megható az a nemes buzgalom, amely a polgárság körében megnyilatkozik, amit már nem indokolhat meg az a körülmény, hogy a szobák felajánlása tisztességes jövedelmet is hajt. Ezt csak a lelkesedés, áldozatkészség tudja megmagyarázni. De erre most elengedhetetlen szükség is van, mert az Árumintavásár sikerével Arad presztízse van összekötve. A siker elengedhetetlen feltétele pedig, hogy el tudjuk szállásolni a vendégeket.

Megisméllődött a pusztító földrengés Amerikában.

Az anyagi kár körülbelül huszmillió dollárt tesz ki.

(Newyork, július 1.) Az Egyesült Államok több államán keresztül vonult földrengés borzalmas pusztítást végzett. A legújabb jelentés szerint egy fogház épülete teljesen kettészakadt és később egészen összeomlott. Kaliforniában több felhőkarcoló összedőlt. Nem luxushotel, valamint az Edison-társaság palotája és öt templom teljesen romokban hever. Egy nagy szálloda lakói, szám szerint háromszázan úgy eltűntek, hogy senkinek sem tudja hová

lettek és hogy mennyi holttest hever a szálloda romjai alatt. — Santa Barbarában a városi villamosművek is elpusztultak, tehát világitás sincsen ebben a városban. Az uccákon támadt szakadékok igen sok embert a szó szoros értelmében elryeltek. A pánik még mindig tart, mert gépfegyverszerű dőrej hallatszik a föld alól és újabb földlökésektől tartanak. Santa Barbarában ma reggel újabb pusztító földrengés dühöngött. Az anyagi kár körülbelül husz millió dollár.

— Tombolt és dühöngött, mert elítélték. Budapestről táviratozzák: A büntetőtörvényszéken ma érdekes ítéletkihirdetés volt. A Leirer-gyilkosságból ismert Saguly Ferencet, Bolla Józsefet és Hellik Józsefet ítélték el. Mindhármukat kerékpárlopás miatt. Bollát 32, Sagulyt pedig 28 havi fegyházra ítélték. Saguly, amikor az ítélet meghallotta, őriöngeni kezdett és csomóttól tépte ki a haját. Majd a földhöz vágta magát és percekig rugott, harapott. A fegyőrök csak nehezen tudták megfékezni a dühöngő embert.

— Évzáró-ünnep Újvársádon. Vasárnap volt az újvársádi elemi iskola évzáró ünnepélye. Az ünnepélyen a gyermekek román és magyar népdalokat énekeltek és szavakat adtak elő. Ugyanekkor az iskola egyik termében kiállították azokat a rajzokat, kézimunkákat, papírszövegeket, amelyeket a tanulók az év folyamán elkészítettek. A kiállítás július 6-ig marad nyitva.

— Gyanus halálosetek Lippán. Az utóbbi hetekben Lippán több hirtelen haláleset történt. A napokban Valkán Péter földmives kaszálás közben összeesett s hirtelen meghalt. Néhány nappal a földmives hirtelen halála után Schillerné, egy 45 éves lippai asszony esett össze hirtelen az utcán s meghalt. A hatóságok vizsgálatot indítottak, mert a halálesetek gyanusakká váltak, azonban a boncolás természetes halált állapított meg.

Külföldi cigarettát koboztak el

Súlyos pénzbírság, dohányjövédéki kihágás címén.

(Saját tudósítónktól.) Kellemtelen meglepetés érte az egyik aradi főpincért, de hasonló meglepetésben volt része egy aradi vállalat igazgatójának is. A pénzügyőrség megbízottai megjelentek a kávéházban és a vállalati igazgató lakásán, s mindkét helyen tekintélyes mennyiségű külföldi cigarettát foglaltak le. A kávéházi főpincér mintegy 1500 magyargyártmányú Khedive cigarettát kapott és ezt a cigarettamennyiséget a kávéház jégszekrényébe helyezte el. Gyanútlanul végezte tovább kötelességét, amikor pénz-

ügyőrök jelentek meg a kávéházban és felszólították a főpincért, hogy a jégszekrényben elzárt cigarettakészletet azonnal adja át nekik. A főpincér természetesen meglepetéssel vette tudomásul, hogy milyen gyorsan értesült a pénzügyőrség a cigaretták létezéséről és egy pillanatig sem habozott, hanem átadta a készletet a hatóság embereinek, akik azt elkobozták és egyben 15000 lej pénzbírsággal sújtották a fizetőpincért, akivel a bírságot azonnal le is fizették. Még ugyanazon nap történt, hogy a pénzügyőrség megbízottai látogatást tettek egy ismert aradi gyárigazgató szállodai lakásán, és külföldi cigaretták átszolgáltatását kérték. A pénzügyőrök az igazgatótól 840 cigarettát koboztak el és 8400 lej pénzbírságot róttak ki rája, amit szintén nyomban ki kellett fizetni. Mind a két esetben jegyzőkönyvet is vettek fel és a jegyzőkönyvet felterjesztették a bucaresti monopolvezérgazgatósághoz.

A cserbenhagyott férj.

Feleség, aki inkább elvállt, de nem lakik Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes valókereset érkezett ma az aradi törvényszékhez. A keresetet K. J. ismert aradi fogtechnikus adta be és kérte a bíróságot, mondja ki a választ, még pedig felesége hibájából. A kereset elmondja, hogy a fogtechnikus, mielőtt Aradra jött volna, feleségével Debrecenben lakott. Az asszony már akkor elhanyagolta a háztartást, idegen férfiaktól virágcsokrokat fogadott el, amivel — most utólagosan alapítja meg a kereset — vétett a házastársi viszony ellen. Amikor pedig Aradra költöztek, a feleség kijelentette, hogy semmi körülmények között sem akar Aradon háztartást vezetni, sőt még lakni sem akar ebben a városban. Viszont is utazott Magyarországra, a feleség pedig egyedül maradt. Néhány régióban K. J.-né meglátogatta férjét Aradon és a találkozás során kijelentette neki, hogy csak úgy hajlandó felújítani a házassági kapcsolatot, ha vele együtt visszatér Debrecenbe. A fogtechnikus,

akit most existenciája Aradhoz köt, nem akart beleegyezni a feltételbe, mire a feleség fogta magát és újból elutazott. Miután a fogtechnikus látta, hogy felesége nem hajlandó Aradon maradni, ma beadta a valókeresetet az aradi törvényszékhez és kérte a választ kimondását, hűtlen elhagyás címén.

Elfogtak

egy vonatfosztogató bandát.

Az aradi rendőrség három vasuti tolvajt tartóztatott le.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi rendőrség ma délelőtt veszedelmes vasuti fosztogató banda három tagját tartóztatta le, akik hónapok óta dézsmálják az aradi állomáson lévő vagonokat. Az állomási rendőrséghez szinte napról-napra érkeztek feljelentések vagonfosztogatások miatt. Az állomási étterem tulajdonosa is több ízben tett jelentést arról, hogy a konyhájából élelmiszereket és evőeszközöket loptak el. A detektívek legnagyobb körültekintéssel folytatták a nyomozást, azonban a délelőttig nem sikerült a fosztogatók nyomára akadni. Ma délelőtt egyik detektív észrevette, hogy egy nő egy kendőbe burkolt csomaggal ki akar osonni az állomás épületéből. A detektív igazgatóra szólította, mire a nő — a csomagot eldobva — futásnak eredt. Rövid üldözés után elfogták és a rendőrségre kísérték, ahol bevallotta, hogy Kovács Lidiának hívják. A csomagban különböző árucikkek voltak, amelyekre beismerte, hogy azokat egy vagonból lopta. A további nyomozás során a rendőrség letartóztatta Radu Aurélt és Todor Joant, akik szintén résztvettek a vagonfosztogatásokban. Todor Joanról megállapították, hogy ő lopta el a vasuti étterem felszerelését. A tolvajok ellen megindult az eljárás, egyben tovább folyik a nyomozás, mert valószínű, hogy egy több tagból álló fosztogatóbanda három tagját sikerült ártalmatlaná tenni.

MOZAIK

xx A Spanyol táncosnő az aradi Apollóban. Don Cezar de Bazan Spanyol nemes élettörténetét mutatta be telt házak és nagy siker mellett az aradi Apolló mozgószínház. A főszerepet Pola Negri és Antonio Moreno játsszák. A spanyol táncosnő-t szombatig tartja műsoron az Apolló igazgatósága. Az előadások 5, 7 és 1/4 tízkor kezdődnek.

xx Berezing bukása az aradi Urániában. Még ma esztendőnkön és pénteken kerül előadásra a Honore de Balzac regénye után készült filmdarab az Urániában. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jón! Glyn Elinor regénye filmen „Három hét“.

xx A „Lengyelvér“ repríze az aradi Urániában. Az Uránia igazgatósága a film legutóbbi nagy sikerére való tekintettel közkívánatra ismét műsorára tüzte a Lengyelvért, amelyet szombattól kezdődőleg vetít ismét az Uránia. A főszerepeket Petrovich Szvetiszlav és Loth Ila játsszák.

Ne járd le a lábad hiába,
Hisz FARMODONT-ot kapnász
[minden patikába!]

Temesvár szenzációja a Royal-bar

KÖZGAZDASÁG

Románia elutasított egy amerikai kölcsönt.

(Bucuresti, július 1.) A Financial News című pénzügyi lap szerint egy amerikai pénzesoport 20 millió font kölcsönt ajánlott fel Romániának petroleum koncessziók fejében. A kölcsöntárgyalásokat Bibescu herceg, washingtoni, követ vezette Románia részéről, de azok hamarosan megszakadtak, mert a kormány tulsúlyosnak találta azokat a feltételeket, amelyeket a kölcsön folyósítása ellenében az amerikai konzorcium megszabott. Ezzel kapcsolatban a lap azt írja, hogy a külföldi pénzesoportoknak Romániával szemben való tartózkodását részben a bányatörvény, részben pedig az egyesült ellenzék többször megismételt deklarációja idézte elő, amely szerint a jelenlegi kormány által alkotott törvényeket az ellenzék nem ismeri el. Ezért a külföldi tőkésök elhatározták, hogy csak a következő kormánnyal lépnek üzleti összeköttetésbe.

Zürichben 2.40, Párisban 10.25 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Juf. 1.) Francia frank 10.30, svájci frank 41, dollár 217, font 1055, szokol 6.40, lira 8, dinár 3.72, márka 52, osztrák shilling 31, magyar korona 325. — Kifizetések: Páris 9.90, Zürich 42.65, Newyork 218, London 1068, Prága 6.50, Milánó 7.72, Belgrád 3.85, Berlin 52.40, Bécs 30.88, Budapest 322.

ZÜRICHI TŐZSDÉZÁRLAT. (Július 1.) Berlin 122.6250, Amsterdam 206.30, Newyork 515.25, London 2504, Páris 23.07, Milano 17.6250, Prága 15.25, Budapest 0.007250, Belgrád 9.00, Bukarest 2.40, Varsó 0.000991250, Bécs 0.007255.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 1.) Kifizetések: Páris 9.95, London 1065, Newyork 218, Milano 7.80, Zürich 42.50, Bécs 30.85, Prága 6.45. — Valuták: Napoleon 810, arany márka 51, léva 147, török lira 113, angol font 1052, francia frank 1040, svájci frank 41, lira 790, drachma 366, dinár 370, dollár 216, lengyel márka 4050, osztrák korona 31, magyar korona 31, szokol 645.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Július 1.) London 345—347000, font 345—347000, Prága 2104—2124, Belgrád 1252—1260, dinár 1232—1254, Newyork 70960—71390, dollár 70560—71390, Bucaresti 327—329, lej 329—331, Páris-frank 3188—3212, Zürich 13780—13860, svájci frank 13800—13960, Berlin 16880—16980, Bécs-osztrák kor. 99.90—100.50.

— Az Agronomul Általános Biztosító R.-T. ma délelőtt tartotta dr. Groza Péter volt miniszter elnöklete alatt harmadik évi rendes közgyűlést, a részvényesek nagyfokú érdeklődése mellett. Dr. Groza Péter elnök üdvözlővén a megjelent részvényeseket, megállapítja, hogy a közgyűlés határozatképes, s ezután a közgyűlést megnyitja. A formások elintézése után a közgyűlés tárgyalás alá vette az igazgatóság jelentését, valamint a zárszámadásokat, melyeket Leölkes Béla vezérigazgató terjesztett elő és megállapította, hogy az Agronomul Általános Biztosító R. T. a hozzáfűzött reményeket az elmúlt évben is mindenben valóra váltotta, ami külö-

nösen kitűnik zárszámadásaik adataiból, amely szerint díjbevétele a múlt évi 22.917.289.41-el szemben 41.296.178.55 leire emelkedett. Örömmel vette a közgyűlés tudomásul, hogy a múlt évben elhatározott alaptőke emelési tranzakció teljes sikerrel befejezést nyert, úgy hogy a társaság teljesen befizetett alaptőkéje most 8.000.000 leit, míg az összes biztonsági alapjai 18 millió 735.665.89 leit tesznek ki. A folyó évi osztalékok részvényenként 32 leiben állapították meg. Az igazgatósági tagok mandátuma a folyó évben lejárván újabb öt évre megválasztották: Dr. Groza Péter volt miniszter, országgyűlési képviselő, Kintzig János nagybirtokos, dr. Boca József ügyvéd, dr. Garda Kálmán a „Hangya” alelnöke, Láng József, Posselt József (új) az Adriai Biztosító R. T. (Riunione Adriatica di Sicurtà Triest) igazgatója, Szász István az Erdélyi Közgazdasági Bank elnöke, dr. Pascutiu Silviu közjegyző, dr. J. Busuioescu (új) volt földművelésügyi államtitkár, egyetemi tanár, a legfőbb agrár bizottság tagja, Bucuresti, dr. Avramescu Vasul volt prefektus, kincstári jogügyi igazgató, Klotz Ádám a Sváb Központi Bank vezérigazgatója, Gyárfás Elemér a Bankszindikátus elnöke, dr. Lázár Ágoston (új) alispán, dr. Moldovan Silviu (új) nyugalmazott törvényszéki elnök és Leölkes Béla vezérigazgató. A felügyelőbizottságba egy évi tartamra megválasztott dr. Emil Scraeanu-Anghelescu bucuresti ügyvéd. Popa Constantin a részvényesek nevében köszönetet mond a volt igazgatóságnak és különösen Leölkes Béla vezérigazgatónak, a társaság cselekedetei vezetéséért s kéri az új igazgatóságot, melynek legnagyobb része a régiékből választott meg újra, hogy a társaságot az eddigi szellemében vezesse és fejlessze tovább. Dr. Groza Péter elnök az igazgatóság nevében megköszöni a részvényesek bizalmát, lelkes szavakkal ecseteli és az elért eredményekkel igazolja, hogy az összetartás minden téren és vonalon megfelelő sikerre vezet. Ha az ország minden polgára hasonló érzékekkel lesz áthatva, mint az Agronomul vezetőségé, s részvényesei, úgy országunk a legboldogabb jö-

vőnek néz elébe. Köszöni a megjelenteknek a részvételt és a társaság érdekében való további munkára buzdítja őket, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Felolós szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Cséplési szezonra gépkendőla jokat

és zsirokat, a legprimább
minőségben a mindenkor legkedvezőbb
napl ár mellett ajánl az

Aradi Olajipar P.T.

Kedvezményes retur

fürdőjegyek

július 1-től a Városi menet-
jegy irodában Arad, Bul. Reg.
Maria 18. (Központi Takaré.)

Ingatlanok és árak köz-
vetítését a legkedvezőbb
feltételek mellett vállalja

Sylvania ügynökség

Arad, Brl. Regina Maria
20. sz. III. emelet, Steini-
tzer Dezső fényképészeti
műtermében.

Eladó Mocrean

(Apatelek) 6 hold szőlő 19.000 tőkével
négy szobából és mellékhelyiségekből álló
kolnával, amely állandóan lakható. Ugyan-
ott van 400 hektó bor befogadására pince
és külön vécélérház egy szobával egy
konyhával, négy lóra való istállóval és
kocsiszinnal. Felszerelés 250 hektó hordó
és komplet pincefelszerelés. Eladandó szőlő
fekszik a vasuti állomástól egy kilométer-
re a falu közvetlen szomszédságában,
gyalog és járművel télen és nyáron könnyen
megközelíthető helyen. Az eladást
közvetíti: Dr. Hauska Robert ügyvéd Ineu.

CERMEU

(Csermő) község

Központjában, üzletnek is alkalmas
4 szoba és mellékhelyiségekből álló
EMBEY-féle ház, folyó hó
5-én (vasárnap) délután a községházánál
önkéntes árverés alá bocsátatik.

MOULIN ROUGE

Bucuresti, Bul. Elisabeta 25

3422

Megnyit a legszebb
amerikai terrasz

az ötödik emeleten. Legszebb
kilátás. Varieté színház. Első-
rendű étterem, két zenekar,
méseiket áruk, legkellemesebb
mulatóhely. : Reggelig nyitva.

L'ami de la femme

CH. DUPRE

EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME

Bouquet d'Origan

Zsombolyai világhírű 253 sz.

dupla eserép, valamint kitűnő minőségű
Marseille 253 sz. hódfarku eserép
és elsőrendű építő téglák bármely
mennyiségben a legolcsóbban kaphatók:

Mittner József utódainál

Aradon, a OFR. telepen az Astra
gyárral szemben. 3700

Butor-üzlet

megszüntetés miatt buto-
rok jutányos áron, részlet-
fizetésre is beszerezhetők:

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorghe Lazar 5.
(-) Uránia mozi mellett. (-) 3565

Friss hal

érkezett 2287

Luttwák József céghez, Arad.

A biharmegyei osorhei
Eternit gyár

Meteor 3148

Asbest táblái

a legtartósabbak. A tetőt
nem szükséges gondozni
és javítani. Jobb és ol-
csóbb, mint a bádognál
készült. : Kapható a

FERARIA S.-A. GLUJ

(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-40., 347.

HIRDETÉSE

EREDMÉNYES

LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki.
Kérjen árajánlatot és díjtalan propa-
gandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától,

Cluj, Str. Memorandului 24.

Hirdetések, noticek, közlemények a
világ bármely lapjában.

Eredeti tarifák szerint.

Mélyen leszállított árak az őszes nyári ruha és blous ujdenságokban PLESZ központi ruhanagy-áruházában, Külön mértékosztály! Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a nőre figyelni!

Karórákat leszállított áron árúsít: FEINER ékszerüzlet, Arad, Strada Brațianu (Weitzer János-ucca) 3. szám Brilláns, ezüsttárgyakért legmagasabb napi árat fizetek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetéséi ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 arány hétköznap 20 lej, vasárnap 30 lej. A kiadó által fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavetse, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjukban nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatásra. Illetve helyesebbé. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon száma: 151. * * * * *

Levelezés.

„SZERLEM AZ ÉLET” jellegű levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, választ várom az átvételről, levelet későn küldték utánam. 3707

EGY csinos fiatal magános hölgy díszkrét úri ember barátságát keresi, ki anyagilag is támogatná. Leveleket „Központi” jellegűre az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 3704

Alkalmazás.

MECHANIKAI tüzemem részére tanoncok, jó kezdő fizetéssel felvételnek. Szegő Irógepüzlet, Arad, főpostával szemben. 3547

ROMÁN, magyar és német fordításokat legpontosabban és legújanyosabban a hatóságilag engedélyezett „MINERVA” fordítói iroda, Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 4. sz. alatt végez. 3532

IRODISTA nő, ki könyvelésben járatos és szép írása van, küldje be ajánlatát fizetési igénye megjelölésével Orient divat-áruháznak, Arad. 3685

MINDENBES FŐZÓNÓ egytagú családnak ajánlkozik Arad, Str. Spiru George 4. szám, ajtó 6. 3706

ALLAST keres bankban vagy magán vállalatnál magyar-német, részben román nyelvet bíró számtan tanárnő. Leveleket az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 3701

INTELLIGENS főzni tudó háztartásvezető kétféle családnak felvétetik. Bemutakozás délelőtt 11—12, délután 4—6 óra között. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3702

TAKARÍTÓNO reggeli rövid ideig tartó munkára felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 260

FOMOLNAR, szorgalmas, józanéletű azonnal felvétetik Braun malomban, Micalaca. 3712

LAKATOS tanulóknak jó házból való fin fizetéssel felvétetik Bősörményi János lakatos mesternél Arad, Str. Moise Niccara No. 8. (Petőfi-u.) 3708

GYAKORLOTT üzemvezető gépész, bármiféle iparvállalathoz mielőbbi belépésre ajánlkozik. German Lajos Lovrin. 572

VARRÓNÓK, kik varrógéppel rendelkeznek és szépen tudnak szegni (szegőtalppal) állandó otthoni munkára felvétetnek. Cim Arcadia Berger Arad, Str. Horia 1. 3717

Lakás.

KIADÓ butorozott szobák, lakások állandóan előjegyzésben „Fortuna” (Wallinger) irodában Arad, Str. Consistorului 31. sz. 1023

MENYHAZAN fürdő közvetlen közelében egy lakás a szezonra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3710

KERÉSEK egy szobás kamrával bíró egyszerű lakást augusztus 1-re. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

Vétel és eladás.

HASZNALT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda, Arad. 7545

CSEPLŐ GÉPEKNEZ szükséges teljes felszerelésű mentő szekrények és ezek kiegészítésére szükséges anyagok kaphatók Dr. Földes gyógyszerárban Arad. 3683

URISZOBÁ berendezés, komplett ebédlő, vitrin higiénikus, dísztárgyak, gyermekágy, tükrök, tükrös mosdó, hintaszék, perzsaszőnyegek, Biedermayer szalon és fotelok, Singer gép, gyermekkosci, különböző butordarabok, festmények, dísztárgyak, selyem-ruhák, szőnyegek, 12 személyes étkező szervice stb. igen jutányosan eladó Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

ELADÓ egy gyönyörű 4 hókás antik szobát, egy egyszerűbb komplett háló. 4 drb. új befele nyíló ablak 170x100 nagyságu. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3711

EGY tizedes és egy százados mérleg megvételre kerestetik. Boros és Czucker Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 19. 3718

REITHOFFER GUMMIKABATOK MUZSAINAL, ARAD, a SZINHÁZZAL SZEMBEN. 3647

HENGERCSOMAGOLO papír vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél. Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6581

MINDENNEMŰ szőnyegek, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba vesznek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas árban vesznek, két új angol fotel 6000 leért eladó. Biedermayer garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-jában. 500

Ingatlan.

ELADÓ házak, üzletek, szőlők, birtokok olcsón vehetők „Fortuna” (Wallinger) irodában Arad, Str. Consistorului No. 31. 1023

LAKASOKAT, házakat, üzleteket, föld-birtokokat, tanyákat állandóan közvetítünk. „Italia” ügynökség Arad, Strada Alexandri 1. 3714

Üzletek.

ARAD, Strada Romanului 12. (Zrinyi-u.) 18 mtr. világos, betonozott frontpince raktárnak, vagy ipartelepnek kiadó. Ázonnal átvehető. Értekezhetni háztulajdonossal Str. Episcopul 23. (Magyar-u.) 3709

Ellátás.

KERÉSEK Aradon, Str. Alexandri (Salacz-ucca) közelében fiatal leány részére teljes ellátást. Cimeket Eisenstädter szörme-üzlet Temesvár, Belváros, Szt. György-tér kérek. 578

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra legelőnyösebben folyósítottak. HAASZ-irodája, Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16554

Oltönyöket ... 1650
Reglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árúsít:
SZANTO & KOMLOS.
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkiszá-
taink megtekintését!

Fogászat!

Fogászat: (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kasszettekára 1917 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-250 lej.
FRIDA D'NOUDJALLED.
vizsg. fogásztné, Arad, S. Reg. Ford. 14. löszef (fog-ut)

Cserép

duplafalcs 283. sz., legjobb minőségben, legújanyosabb árban kapható:
Pollák Sándor
gőztéglyagyárjában, Aradon.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré teszem, hogy Aradon 1928. július 4-én d. n. 3 órakor a törvényszéki épület földszint 44. sz. szobájában bírói árverés alá kerül az Aradon, Strada Ureche 17-21. sz. alatt létező ingatlan a rajta lévő villanygő gyár és egyéb tartozékokkal együtt. Kikiáltási ár 504.000 lej. Egyéb árverési feltételek irodámban a délutáni órákban megtudhatók.

Dr. Albert Fuchs
aradi ügyvéd.
16556

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem
Arad, Str. Brațianu (Weitzer-u) 9. Toalette- és piperecikkek nagy választékban

Berliner Hausverwaltung
übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,
Dr. Erwin Rawicz,
BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53.
Tel. Steinglatz 7107
Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny“

FIGYELEM!

Eredeti pariza szőnyegek specialista vagyok. Javítok mindennemű szőnyeget u. m. kelési és anyagi anyagban szőnyegek, karmazsa függönyöket, nemzeti talarképeket, szőnyegek, porzsa szőnyegek stb. — Pécsetekkel tisztítunk felújítjuk. — Szőnyegekkel mosjuk, garancia mellett mentesít előnyös árakon.

M. A. PASODIAN Arad,
Bulevardul Regale Maria 12. (Fischer EHz-palota)

Eladó magánháza!

A szerb templom közelében 4 szobás elfog alható lakással, szép udvarral, kerttel 300.000 lej. — A rendőrprefektúra közelében 3 szobás elfoglalható lakással, kis kerttel 820.000 lej. — A belváros közelében 4 szobás, elő-, fűtőszobás lakással, kis kerttel 400.000 lei. Megbízott Uranul-iroda, Arad főpostával szemben.

Micalaca-Nou

(Ujmikalakán) a villanyoshoz pár lépésre nyíró fekvő gyönyörű úri magánház, azonnal átvehető 5 szobás lakással, nagy gyümölcsösrel 300.000 Lejért eladó.

Magbízott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben

A holt szezonban is felfendül az üzlete, ha a KÖZLÖNY-ben hirdet.

„VULCAN = LÓVASUTI”
tégla- és cserépgyár ajánlja
Kittűnő minőségű géptéglaít,
Nagyméretű kézzel vert téglát, Kut készítéshez forma téglát, Sütökemence készítéshez négyszögletes téglát,
Kisméretű tetőfedő cserépet.
8584
Városi Iroda Arad, Bohus palota III. kapu, I. em. 19. ajtó.